

NIỀM VUI VÀ NHỮNG NỖ TRĂN TRỞ

Nguyễn Tuấn Hoan

CHÚNG TA ĐÃ CÓ GIÁO HOÀNG

Sáng sớm thứ năm (14-3), tôi đang đọc Kinh Sáng thì cha Pascal Tinh gọi điện thoại hỏi tôi biết tin có Đức Giáo Hoàng mới chưa, rồi ngài cho tôi biết thông tin vắn tắt về vị Hồng y vừa đắc cử. Tôi hết sức vui mừng và trong lời cầu nguyện sau giờ Kinh, tôi thêm lời tạ ơn Chúa và cầu xin Người ban cho Đức Tân Giáo Hoàng tràn đầy ơn khôn ngoan và sức mạnh để dẫn dắt Hội Thánh vượt qua những khó khăn bên trong cũng như bên ngoài mà HT đang phải đương đầu.

Tôi dành nhiều giờ trong ngày để đọc những bài viết thật cảm động về Đức Tân Giáo Hoàng. Một con người hoàn toàn xa lạ nay bỗng trở nên thật gần, tôi cảm thấy trào lên một lòng yêu mến kính phục vị chăn dắt dân Chúa khắp năm châu này.... Thật ra, khi biết một vài thông tin về tuổi tác và sức khỏe thể lý của Đức Tân Giáo Hoàng, ban đầu tôi cũng cảm thấy tiếc, nhưng sau đó tôi xác tín đây là công trình của Chúa Thánh Thần, và tôi nhớ đến những lời Thánh Phao-lô: “Cái yếu đuối của Thiên Chúa còn hơn cái mạnh mẽ của loài người” (1Cr 1,25) và trong suốt dòng lịch sử cứu độ, đã bao lần xảy ra sự kiện là “những gì thế gian cho là yếu kém thì Thiên Chúa đã chọn để hạ nhục những kẻ hùng mạnh” (c.28). Buổi chiều hôm ấy tôi cố gắng thu xếp công việc nhà để đi lễ (vì tôi rất ít đi lễ ngày thường!) hầu được hiệp thông với cộng đoàn trong tâm tình cảm tạ Chúa.

PHAN-XI-CÔ, MỘT DANH HIỆU ĐẦY Ý NGHĨA

Tôi đã được đọc đôi ba chuyện viết về Thánh Phan-xi-cô Assisi, và trong nhà tôi có một tượng Thánh Giá được các tu sĩ Phan-xi-cô quý mến dùng làm biểu tượng cho sứ mạng của dòng. Tượng Thánh Giá có nhiều chi tiết đầy ý nghĩa và nhờ ngắm nhìn hằng ngày trong giờ kinh tôi gia đình, tượng thánh giá theo kiểu “icôn” này đã trở nên quen thuộc

với gia đình tôi. Khi biết Đức Tân Giáo Hoàng chọn danh hiệu Phan-xi-cô tôi cảm thấy Chúa đang muốn thực hiện một giai đoạn mới cho Giáo Hội. Vì tôi liên tưởng đến biến cố đã xảy đến với Thánh Phan-xi-cô khi ngài đi ngang qua nhà thờ đổ nát San Damiano, ở ngoại ô thành phố Assisi, như được một sức mạnh mời gọi, ngài đã bước vào và quỳ cầu nguyện trước tượng Thánh Giá rồi chìm sâu vào chiêm ngưỡng. Phan-xi-cô thấy đôi môi Chúa Giê-su cử động và ngài nghe được tiếng nói: “Phan-xi-cô, con hãy lo xây lại nhà Ta đang nghiêng ngả điêu tàn”. Phan-xi-cô đáp: “Lạy Chúa, con sẽ sung sướng thực hiện như lời Chúa nói”. Lúc đầu, Phan-xi-cô chuyên tâm sửa chữa nhà thờ San Damiano và các nhà thờ gần

đó, nhưng rồi sau này ngài mới hiểu ý Chúa muốn nhiệm vụ của ngài không chỉ dừng lại ở những nhà thờ vật chất, mà là củng cố đời sống dân Chúa, là canh tân Hội Thánh.

Phải chăng, Giáo Hội của những năm đầu Thế kỷ XXI này đang có nhiều sa sút trầm trọng mà bất cứ ai biết quan tâm đến đều nhận ra được. Bao nhiêu chuyện lung củng bắt toàn từ Va-ti-can cho đến các Giáo Hội địa phương trên khắp thế giới. Chúa muốn gửi đến Giáo Hội một Phan-xi-cô Assisi của thời đại: Đức Giáo Hoàng Phan-xi-cô, ngài sẽ củng cố đời sống Giáo Hội và nên dấu chỉ cho hoà bình thế giới. Tôi cầu nguyện cho ngài có đủ sức mạnh và lòng tin để thực hiện điều Thánh Phao-lô đã quyết tâm với tín hữu Cô-rin-tô: “Chúng tôi đang sống trong xác phàm, nhưng không chiến đấu theo tính xác thịt. Thật vậy, khí giới chúng tôi dùng để chiến đấu không phải là thứ khí giới thuộc về xác thịt, nhưng là những khí giới, nhờ Thiên Chúa, có sức đánh đổ các đồn lũy. Chúng tôi đánh đổ những kiêu lý luận và mọi thái độ kiêu căng chống lại sự hiểu biết Thiên Chúa. Chúng tôi bắt mọi tư tưởng phải đầu hàng để đi đến chỗ vâng phục Đức Kitô. Chúng tôi sẵn sàng sửa trị mọi kẻ bất tuân, một khi anh em đã hoàn toàn vâng phục” (2Cr 10,3-6).

Đức Giáo Hoàng Phan-xi-cô là món quà Chúa đã ban cho Hội Thánh Công Giáo và cho thế giới trong thời đại này, xin Chúa luôn ở với ngài và làm cho tinh thần của Thánh Phan-xi-cô được thể hiện sống động nơi ngài, tinh thần ấy được gói ghém trọn vẹn trong lời Kinh Hoà Bình mà ai ai cũng thuộc.

NHỮNG NỖI TRĂN TRỞ

Niềm vui cùng với toàn thể dân Chúa khắp nơi không làm cho tôi quên đi những trăn trở muốn chia sẻ với các đồng bào cũng như các anh chị em bạn hữu gần xa. Tôi thường xuyên phụ trách các lớp giáo lý dự tòng, và phần của tôi là những bài học về Hội Thánh và Bí Tích. Khi giới thiệu cho các anh chị em dự tòng về Hội Thánh, tôi luôn mang một tâm tình yêu mến Hội Thánh, nhưng luôn có một cảm giác không được thoải mái khi nghĩ đến những điều bất cập trong đời sống Giáo Hội Việt Nam, mà nguyên nhân là thành phần lãnh đạo Giáo Hội không có sự đồng nhất, có khi còn không đồng thuận. Thêm vào đây là những gương mù gương xấu nơi hàng giáo sĩ, sống hưởng thụ và thiếu quan tâm đến lợi ích của dân Chúa, ngay cả những nhu cầu chính đáng. Tôi xin nêu ra vài sự kiện để minh họa cho điều vừa nói.

I. SỰ KIỆN 1-3

Tôi gọi như thế cho tiện, đây là sự kiện rất mới mẻ và có tầm quan trọng đối với Giáo Hội VN và dân tộc Việt Nam: Ngày 01-3-2013, [Hội Đồng Giám Mục đã trên trong gửi đến Ủy Ban Dự thảo sửa đổi Hiến Pháp, và đến toàn thể nhân dân cả nước một bản góp ý rất chân thành và sâu sắc](#)

[\[http://www.lhccshid.org/LHCCSHTD_DT/CG/TT/2013/LHCCSHTD_DT_CG_TT_2013_ThucuaHDGMVNNhanDinhVaGopYSuaHPVN/2013MAR02.htm\]](http://www.lhccshid.org/LHCCSHTD_DT/CG/TT/2013/LHCCSHTD_DT_CG_TT_2013_ThucuaHDGMVNNhanDinhVaGopYSuaHPVN/2013MAR02.htm). Ngay từ lời mở đầu, Các Giám Mục đã khẳng định rõ ràng việc làm này nói

lên ý thức trách nhiệm công dân. Bởi vì HĐGMVN không tự ý làm, mà khởi đi từ sáng kiến của Nhà Nước, các GM đã tán thành vì các ngài cho rằng Hiến pháp của một quốc gia trước hết và trên hết là phải của chính người dân và để phục vụ mọi người dân, không loại trừ ai. Bản góp ý của HĐGMVN đã được Đức cha Phê-rô Nguyễn Văn Nhơn, chủ tịch và Đức cha Cosma Hoàng Văn Đạt, tổng thư ký cùng ký tên. Trong đời sống dân Chúa, tiếng nói của Hội Đồng GM là tiếng nói của toàn thể dân Chúa, nó phản ánh sự khôn ngoan của một tập thể các mục tử, chứ không phải một cá nhân. Trong những vấn đề quan trọng như thế, người tín hữu biết dựa vào ai ngoài các mục tử của mình.

Thật đáng tiếc, ban thường vụ HĐGM chỉ dừng lại ở đó, nghĩa là chỉ gửi cho ủy ban dự thảo hiến pháp, mà trong lời mở ghi rõ là cũng gửi đến nhân dân cả nước!...? Thực tế cũng có một số nhà thờ đã phổ biến cho giáo dân bản góp ý này, nhưng cũng còn rất nhiều linh mục không quan tâm. Có NGƯỜI còn lý giải rằng: “Các GM làm như thế là được lắm rồi, chẳng lẽ các ngài lại phải đến từng nơi để phổ biến hay sao, giáo dân tự biết phải làm thế nào”! Tôi không muốn bàn xa hơn, nhưng rõ ràng là cách lập luận dựa trên một sự lạc quan thiếu thực tế. Tôi biết Giáo Hội từ mọi cấp đều có ủy ban truyền thông, nhưng cho đến nay vẫn chưa có tiếng nói nào cả.

Một chuyện rất khôi hài mà tôi muốn chia sẻ, trang web của Tổng Giáo phận Sài Gòn ngày 13-3 ngay trang đầu để hình Hồng y Mẫn “đỏ lòm” (1) với một dòng chữ ĐHY GB Phạm Minh Mẫn tuyên thệ (2)... Tôi bấm vào đọc tiếp thì ra Người tuyên thệ giữ bí mật những gì diễn ra trong Mật Viện bầu Giáo Hoàng. Chuyện rất thường, vô thường vô phạt, những thông tin tầm thường như vậy thì ích gì cho dân Chúa. Việc tuyên thệ này chỉ là một nghi thức thông thường, đâu phải chỉ dành cho riêng Hồng y Mẫn. Có khác gì hai bà khoe nhau, hôm qua con mèo nhà tôi mới đẻ. Lướt qua một lần, chẳng có gì đáng đọc, một thông tin về Phụng Vụ trong vấn đề Danh Thiên Chúa thì lại sai: YHWH (3) mà dịch là Thiên Chúa! Thế ra điều cần thông tin thì lại bỏ qua, điều không cần thì lại đưa ra, hoặc thông tin nhầm lẫn. Bó tay với truyền thông của các đấng!

II. QUYÊN GÓP XÂY DỰNG

Thời gian vừa qua Tòa Giám mục phát động việc quyên góp xây chủng viện, việc này rất chính đáng cho tương lai của Giáo Hội trong việc đào tạo các linh mục. Nhưng cách làm thiếu thực tế, gây phiền hà cho nhiều người dân. Sở dĩ tôi nói đến vấn đề này vì có một chi tiết liên quan đến vấn đề trên: Bản góp ý của HĐGM ngày 1-3 thì lại bảo rằng chẳng lẽ các Giám mục lại phải đi đến từng nơi để phổ biến hay sao? Với phương tiện hôm nay đặt câu hỏi như thế là sai. Trong việc quyên tiền, đấng bản quyền đã gửi thư đến từng nhà không sót một ai. Như thế há chẳng phải là với những gì có lợi cho mình (bên ngoài là những lời hoa mỹ, mang tính đạo đức) các ngài đã có sáng kiến tích cực như thế. Hơn nữa, trong nội dung chỉ nói là “dự kiến” mỗi đầu người 50,000 đ. Nhưng các cha sở không giải thích kỹ, rồi những ông những bà được giao việc chỉ muốn làm đẹp lòng các đấng, sáng đến thúc, chiều đến đòi. Gia đình có điều kiện thì cúng cho yên chuyện, nhà khó khăn thì khát. Những người buôn thúng bán bưng than vãn, cả ngày nắng nôi, làm

sao có 200 ngàn cho 4 mẹ con, họ sợ không đóng là có tội, tôi giải thích cho họ hiểu là không có tiền thì thôi, có ai buộc đâu. Gia đình tôi không chấp nhận cách quyên góp theo kiểu áp đặt đó, mà chỉ làm theo cách suy nghĩ của mình. Lẽ ra không nên đưa ra số tiền “dự kiến” này vào lá thư, và các cha sở nếu có lương tâm thì phải giải thích cho dân, các ngài chỉ muốn được danh tiếng là xứ mình đóng góp nhiều. Cha phó một giáo xứ kể một ông trong xứ bức xúc đến nói với ngài, ông trùm đến thu con đưa 20,000đ, ông quảng lại không lấy... quả là việc làm thiếu bác ái và không có giáo dục nhân bản nơi những viên chức. Nhưng nhiều nơi các cha xứ chỉ ưa dùng những người như thế! Để bảo đảm sai, cha nói cứ gặt đâu là đẹp lòng cha.

Không cần đưa ra dự kiến đầu người là bao nhiêu trong lá thư ngỏ, hãy để tùy lòng hảo tâm số tiền quyên góp có khi còn nhiều hơn. Chúa nhật vừa qua, một cha ở giáo phận Vĩnh Long quyên tiền xây nhà thờ, trong những trường hợp này, tôi không bao giờ bỏ qua sự đóng góp, dù ít ỏi, nhưng thấy việc đóng góp cho những nơi nghèo chỉ mong một nơi che mưa che nắng để cộng đoàn phụng vụ có nơi hội họp, là bổn phận của mọi tín hữu ở khắp nơi, đây chính là những đóng góp chính đáng. Trong lúc tôi hỏi thăm cha phụ trách giáo xứ đến quyên góp, chứng kiến nhiều người bỏ vào giỏ những phong bì dày cộm, một bà đặt vào giỏ một xấp giấy 500,000đ, tôi phỏng chừng là gần 10 tờ. Thật đáng trân trọng, vì thế hãy để cho dân tự do đóng góp với tấm lòng và hoàn cảnh của người ta, đưa ra dự kiến là kiểu lập lờ và tàn nhẫn cho những người ít hiểu biết, các đảng chỉ muốn được việc cho mình mà không cần biết hoàn cảnh khó khăn của dân Chúa, nên ngồi nghĩ ra những chiêu như thế. Sao không tiếp tục cách làm từ hơn năm nay là đặt các thùng quyên góp nơi cuối mỗi nhà thờ để tùy người dân.... Các ngôn sứ từng cảnh cáo những mục tử chỉ ra sức xén lông, vắt kiệt sữa của chiên.

III. DÂN MONG CHỜ GÌ NƠI CÁC MỤC TỬ TƯƠNG LAI

Đọc những bài viết về tiểu sử và đời sống của Đức Tân Giáo Hoàng Phan-xi-cô, tôi vô cùng cảm kích và yêu mến ngài, chỉ ao ước cho Giáo Hội Việt Nam có được những mục tử sống được tinh thần của ngài. Trong thực tế người ta không khỏi đau lòng khi chứng kiến những cách sống xa hoa, hưởng thụ của nhiều linh mục. Tôi biết một linh mục chỉ chăm chú tìm những xa hoa phù phiếm mà không lo trau dồi khả năng mục vụ của mình, vừa được bổ nhiệm làm cha xứ thì lo mua xe hơi, tổ chức tiệc tùng, sinh nhật của chính mình.... Tệ hơn nữa là còn phịa ra chuyện bị trấn lột tiền để nhận sự trợ giúp của người vốn dễ tin vào “cha”, thương “cha”. Không biết rồi đây trong tương lai, một ngôi chủng viện nguy nga tráng lệ, với mọi tiện nghi vật chất có đào tạo ra những mục tử chân thành đạo đức, hết lòng với dân Chúa hay chỉ là những mục tử tầm thường, chỉ tìm âm thân, sống như những công chức làm việc ăn lương, mà Tin Mừng gọi là những kẻ chăn thuê; vấn đề còn phải xem những vị trong ban đào tạo có đủ tính nhân bản và đầy đức tin hay không, hay cũng chỉ là những con người đầy tính tự phụ, quan liêu, phe phái. Giáo Hội hôm nay không chỉ dừng lại ở việc xây cất những nhà thờ, chủng viện, nhà hội nghị... mà cần xây dựng con người đức tin. Đó là tinh thần của Thánh Phan-xi-cô Assisi, mà hôm

nay Đức Tân Giáo Hoàng muốn làm sống lại tinh thần ấy khi ngài chọn danh hiệu tuyệt vời này cho nhiệm kỳ của ngài....

KẾT LUẬN

Để kết bài chia sẻ tôi dùng đoạn đầu của bài đọc 2, giờ Kinh Sách hôm nay, thứ Bảy tuần IV Mùa Chay, trích trong Hiến Chế mục Vui Mừng và Hy Vọng. Giáo huấn của Giáo Hội mong muốn con cái phải sống thế nào trong một thế giới luôn tiến bộ mà không bị lôi cuốn nhận chìm:

“Sự tiến bộ tuy là một lợi ích to lớn cho con người, nhưng cũng kéo theo một thử thách lớn lao. Thật thế, khi bậc thang giá trị bị đảo lộn, khi ác và thiện pha trộn vào nhau, thì cá nhân mỗi người cũng như cả tập thể chỉ còn quan tâm đến lợi ích riêng mình, chứ không để ý đến lợi ích của người khác.

Vì vậy, thế giới chưa phải là nơi có tình huynh đệ đích thực, trong khi đó sự gia tăng quyền lực nơi con người lại đe dọa hủy diệt chính nhân loại. Vậy, nếu ai hỏi phải làm gì để vượt qua tình trạng khốn khổ ấy, thì người Ki-tô hữu sẽ tuyên xưng rằng: mọi hoạt động lo toan của con người đang bị đe dọa mỗi ngày do tính kiêu ngạo và lòng vị kỷ, nên chúng cần phải được thanh tẩy và hoàn thiện nhờ thập giá và sự Phục Sinh của Đức Ki-tô”.

Xin cho các mục tử sống thế nào để xứng đáng là chỗ dựa vững chắc của dân Chúa. Các mục tử mà thiếu sự đồng tâm nhất chí trong lời nói việc làm thì chỉ làm trò cười cho thế gian và gây thiệt hại cho dân Chúa.

Nguyễn Tuấn Hoan
An Lạc, ngày 16-3-2013
prhoanal@yahoo.com.vn
(bản chỉnh sửa sau cùng)

Chú thích: sau đây là những trang điện tử có liên quan đến những điều tác giả bài viết trên nhắc đến: Và những trang web này có thể đã thay đổi khi bài viết này được đăng trên Trang LHCCS/HTĐ hôm nay: Friday March 22, 2013 - BKT

- (1) <http://tgpsaigon.net>
- (2) <http://tgpsaigon.net/baiviet-tintuc/20130309/20597>
- (3) **YHWH:** thêm chi tiết về YHWH ở các link dưới đây:
  - a. <http://tgpsaigon.net/hoi-dap/20120508/16044>
  - b. <http://tgpsaigon.net/baiviet-tintuc/20120513/16178>
  - c. <http://carm.org/questions/about-god/what-real-name-god-yhwh-jehovah-yahweh>
  - d. <http://www.hiscovenantministries.org/yhwh.htm>
  - e. <http://www.catholic.com/quickquestions/is-gods-name-yahweh-or-jehovah>

Lời bàn: Tác giả bài viết trần trở rất chính xác và đúng lúc, và nhân thế, nói ra đây không phải để chia rẽ hay vạch lá tìm sâu, nhưng:

1) Truyền thông công giáo rất dồi dào và hữu hiệu tự bao đời không cứ gì ở VN ta, mà truyền miệng là phương tiện truyền thông rất hữu hiệu khi giáo dân nghe chuông nhà thờ đổ... và cha loan tin ngay trên gian cung thánh. Khi HĐGM ra thông cáo, thư từ, hay thông điệp, v.v., tất cả các GX trên toàn quốc phải phổ biến ngay sau khi những tin tức này được phát ra từ HĐGM, nếu không thì sẽ bị hiểu nhầm là “không tích cực” hay “gian lận, âm mưu, v.v.”. Một bức thư quan yếu, có ảnh hưởng đến sinh hoạt quốc gia dân tộc như vậy, lại đến từ HĐGMVN mà LM địa phương không phổ biến cho giáo dân thì LM đó là “**tên LM quốc doanh rõ ràng rồi**”.

2) Giáo hội Công giáo không và chưa bao giờ, trong lịch sử kim-cổ, có “**luật hay nội quy**” cưỡng bách giáo dân toàn cầu phải “**nộp**” cho giáo xứ “**bao nhiêu mới là đủ**” như một số các tôn giáo khác (ở Mỹ). Giáo hội khuyến khích mọi giáo dân trên thế giới nên theo tinh thần “**của ít lòng nhiều**” và hoàn cảnh của từng người, từng địa phương. Tuy nhiên, mỗi giáo xứ được xây dựng và tồn tại do chính “**đồng bào**” ở ngay giáo xứ đó, người công giáo tự ngàn xưa luôn ý thức được vai trò của họ trong vấn đề đóng góp để nuôi dưỡng GX nơi họ thờ phượng cho bền vững từ đời này sang đời kia. Nghĩa là giáo dân biết họ phải tự đóng góp để kiến thiết và bảo trì những cơ sở của GX mình mà không cần ông LM can thiệp. LM có thể khuyến khích tầm quan trọng của dự án trong GX và nên để Hội đồng GX (tức là giáo dân) quyết định.

LM chính xứ khôn ngoan phải biết thông cảm hoàn cảnh hiện tại của giáo dân mà tiến hành những công tác phục vụ cho toàn cộng đoàn của mình. Mục tử là những Phó tế, Linh mục, và Giám mục không nên mang tính “**ghanh đua**” là một thói hư tật xấu của người trần tục. Chính mắt tôi đã thấy có ông LM chính xứ rất ân cần chu đáo với những chiên “**béo**” một cách rất lộ liễu trong khi lơ là những chiên “**còm**” hay đối xử với chiên còm với thái độ miễn cưỡng. Như thế là sống không đúng với tinh thần khó nghèo mà Phúc âm giảng dạy bao đời. Ta cũng nên công nhận rằng: “**Trong ngôi nhà giáo dân, cũng hiện diện những chiên rất xứng đáng hơn cả Mục tử của họ.**” -BKT